goricky nařizuje. Žádost nevyhovuje principu legality (§ 94 č. 2 knih. zák.) a nelze ji proto povoliti.

Rozhodnutí ze dne 28. června 1921 čj. R I 809/21-1.

Schin.

Ke skutkové podstatě přečinu § 279 tr. z. není třeba útočného počínání, nýbrž stačí každá na venek projevená neposlušnost.

Nejvyšší jako zrušovací soud zrušil k zmateční stížnosti stát. zastupitelství rozsudek kr. s. v Č. B., jímž J. Š. uznán byl vinným přestupkem urážky veřejného úředníka dle § 312 tr. z. a vrátil věc soudu prvé stolice k novému projednání a rozhodnutí z následujících důvodů:

Pokud jde o právní posouzení věci, dlužno přisvědčiti ku zmateční stížnosti státního zastupitelství, uplatňující důvod zmatečnosti č. 10. § 281 tr. ř. Nalézací soud vzal za zjištěno, že dne 15. prosince 1920 v sále na střeleckém ostrově v Č. B. vyzval okr. hejtman shromážděné stávkující dělnictvo továrny Hardtmuthovy k rozchodu a že na toto vyzvání odpověděl obžalovaný J. Š.: »To nic, my pujdeme, až budeme chtíti.« V tomto zjištěném ději neshledal nalézací soud skutkovou povahu přečinu shluknutí dle § 283 tr. z., jak bylo žalováno, nabyv přesvědčení, že není vyloučeno, že obžalovaný rozkazu k rozejití uposlechnouti chtěl a také by byl uposlechnul, kdyby nebyl zatknut a kdyby místnost nebyla přeplněna, takže vůbec neměl možnost, rozkazu uposlechnouti. Odsoudil obžalovaného toliko pro přestupek dle § 312 tr. z., spáchaný tím, že inkrimovanými slovy uraził okresního hejtmana, tedy veřejného úředníka (§ 68 tr. z.), u vykonávání svého úřadu. Právem uplatňuje naproti tomu zmateční stížnost, že zjištěný čin obžalovaného opodstatňuje v objektivním ohledu všechny předpoklady přečinu shluknutí dle § 279 tr. z. Skutková podstata tohoto přečinu záleží ve výzvě ku spolupomoci neb o d p o r u proti osobě vrchnostenské, nalézající se ve výkonu služebním. Slovo odpor neznamená pouze útočné počínání, nýbrž vůbec každou, na venek projevenou neposlušnost. Objektem přečinu, o nějž jde, je autorita vrchnostenského opatření. Tato je porušena nejen tehdy, vyzývá-li se k positivnímu vystoupení proti vrchnostenskému zákazu neb příkazu, nýbrž i tenkráte, je-li účelem výzvy, vyvolati projev vůle lidu k tomu cíli, aby bylo neposlechnuto dotyčného zákazu neb příkazu. V obou případech staví se proti vůli vrchnosti v cestu jako překážka jednání, k němuž

se vyzývá, an vytvořen má býti stav, který se příčí vyslovené vůli vrchnosti. S tohoto hlediska posuzováno, zakládá jednání obžalovaného nepochybně skutkovou povahu přečinu dle § 279 tr. z. Neboť svým projevem: »To nic, my půjdeme až budeme chtít,« popuzoval obžalovaný shluknutý lid k tomu, aby se z místa nevzdaloval, a dal tak, jak stížnost správně vytýká, v tehdejší nebezpečné době zřejmý výraz své vůle k odporu proti vrchnostenskému příkazu. Vyzýval tudíž shluknutý lid k tomu, aby proti vůli vrchnostenské osoby projevil zřejmým způsobem vlastní opačnou vůli. Tím vyzýval ve smyslu § 279 tr. z. více osob k odporu proti osobě vrchnostenské, nalézající se ve výkonu služebním.

Zrušovacímu soudu nelze však rozhodnouti ihned ve věci samé, poněvadž není rozřešena subjektivní stránka případu. V tomto ohledu budiž podotknuto, že co se týče úmyslu k přečinu, o nějž jde, požadovaného, přichází vzhledem k tomu, že § 279 tr. z. neobsahuje po této stránce žádného zvláštního ustanovení, v úvahu výhradně předpis § 1 tr. z. Stačí tudíž vědomí pachatelovo, že v jeho slovech je obsažen projev, kterým se více osob vyzývá k spolupomoci neb odporu proti vrchnosti. O tom, jednal-li obžalovaný v tomto vědomí, přísluší jakožto o otázce rázu skutkového, rozhodovati soudu nalézacímu. Bylo proto nalézti právem, jak shora uvedeno.

Z dřívějších úvah plyne, že, když jednání obžalovaného naplňuje v objektivním směru skutkovou povahu těžšího trestného činu, nemá místa použití § 312 tr. z. jakožto ustanovení méně trestného. Zmateční stížnost obžalovaného, uplatňující s hlediska důvodu zmatečnosti č. 9a) § 281 tr. ř., že v jednání obžalovaného není obsažena ani skutková povaha § 312 tr. z., je proto — jsouc ostatně s ohledem na vyhovění zmateční stížnosti státního zastupitelství bezpředmětnou — i v té části neodůvodněna, i bylo ji zavrhnouti.

Rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 23 května 1921 č. j. Kr. I. 317-21. *Dr. Trnka.*

LITERÁRNÍ ZPRÁVY.

Anna Bajerová: **Svatodušní bouře v Praze 1848** ve světle soudního vyšetřování 1920. Nákladem Karla Beníška v Plzni. Stran 413. — V pohřební vzpomínce, věnované spolupracovníku našemu, JUDr. Františku Bajerovi, v tomto časopise